

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2018 m. balandžio 20 d.
(OR. en)

8175/18

**Tarpinstitucinė byla:
2018/0104 (COD)**

**JAI 328
FRONT 96
VISA 83
FAUXDOC 28
CODEC 591
IA 104
FREMP 53**

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2018 m. balandžio 18 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2018) 212 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2018) 212 final.

Pridedama: COM(2018) 212 final

Strasbūras, 2018 04 17
COM(2018) 212 final

2018/0104 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams,
kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių
dokumentų saugumo didinimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2018) 110 final} - {SWD(2018) 111 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Užtikrinti kelionės ir tapatybės dokumentų saugumą – vienas svarbiausių kovos su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu bei tikros saugumo sąjungos kūrimo elementų. Daugelis iniciatyvų, kurių ES ėmėsi pastaraisiais metais siekdama patobulinti ir sustiprinti išorės sienų valdymą, grindžiamos saugiais kelionės ir tapatybės dokumentais. Neseniai iš dalies pakeitus Šengeno sienų kodeksą¹, tapo privaloma Šengeno informacinėje sistemoje (SIS) ir Interpolo pavogtų ir pamestų kelionės dokumentų duomenų bazėje (SLTD) sistemingai tikrinti visus asmenis ir jų kelionės dokumentus neatsižvelgiant į dokumento turėtojo pilietybę.

ES piliečių judumas vis didėja. Daugiau negu 15 mln. ES piliečių gyvena ir daugiau negu 11 mln. dirba ne savo pilietybės valstybėje narėje². Daugiau negu 1 mlrd. asmenų kasmet keliauja ES viduje arba už ES išorės sienų³.

Šis pasiūlymas dėl reglamento teikiamas įgyvendinant 2016 m. gruodžio mėn. priimtą Europos kovos su kelionės dokumentų klastojimu stiprinimo veiksmų planą⁴, kuriame Komisija, atsižvelgdama į Europoje neseniai įvykdytus teroristinius išpuolius, nurodė veiksmus, skirtus dokumentų (įskaitant tapatybės korteles ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus) saugumo klausimui spręsti. Vėliau šio veiksmų plano tikslams pritarta Tarybos išvadose⁵ – jos grindžiamos Tarybos pakartotiniais raginimais didinti tapatybės ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumą⁶.

2016 m. komunikate „Didesnis saugumas judžiamame pasaulyje. Geresnis keitimasis informacija kovojant su terorizmu ir patikimesnės išorės sienos“⁷ Komisija pabrėžė, kad visais atvejais, kai būtina neabejotinai nustatyti asmens tapatybę, asmenys privalo turėti saugius kelionės ir tapatybės dokumentus. Ji taip pat pabrėžė, kad patobulintas metodas bus grindžiamas patikimomis sistemomis, padėsiančiomis užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir grėsmėms vidaus saugumui, kylančioms dėl dokumentų saugumo problemų. Be to, 2017 m. pilietybės ataskaitoje Komisija įsipareigojo išnagrinėti, kokiomis politikos priemonėmis būtų galima padidinti tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumą⁸.

¹ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/458, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 nuostatos, susijusios su atitinkamų duomenų bazių tikrinimo prie išorės sienų sugriežtinimu.

² 2016 m. darbo jėgos judumo Europos Sąjungoje metinė ataskaita (2015 m. duomenys).

³ Lentelių duomenys apie ES piliečių tarpvalstybines keliones (dėl visų priežasčių) 2015 m., http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Tourism_statistics.

⁴ COM(2016) 790 *final*.

⁵ 2017 m. kovo 27 d. priimtos Tarybos išvados dėl Komisijos pateikto Europos kovos su kelionės dokumentų klastojimu stiprinimo veiksmų plano, <http://www.consilium.europa.eu/lt/press/press-releases/2017/03/27/jha-travel-document-fraud>.

⁶ Jau 2005 m. valstybės narės vienbalsiai patvirtino Tarybos išvadas dėl valstybių narių tapatybės kortelių išdavimo procesams taikomų minimaliųjų saugumo standartų (Tarybos dokumentas Nr. 14390/05). Paskui, 2006 m., priimta rezoliucija, <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=LT&f=ST%2014938%202006%20INIT>.

⁷ COM(2016) 602 *final*.

⁸ 2017 m. gegužės 11 d. priimtos Tarybos išvados dėl 2017 m. ES pilietybės ataskaitos, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9080-2017-INIT/lt/pdf>.

Iš dvidešimt šešių ES valstybių narių, savo piliečiams išduodančių tapatybės korteles, 15-oje valstybių narių yra įprasta ir privaloma turėti tapatybės kortelę⁹. Remiantis ES teisės aktu dėl laisvo asmenų judėjimo (Direktyva 2004/38/EB¹⁰), ES piliečiai gali naudotis tapatybės kortelėmis kaip kelionės dokumentais tiek keliaudami ES viduje, tiek atvykdami į ES iš ES nepriklausančių šalių ir šiomis kortelėmis iš tiesų dažnai naudojamos kaip kelionės dokumentais. Be to, valstybės narės yra sudariusios susitarimus su kai kuriomis trečiosiomis šalimis, pagal kuriuos ES piliečiams leidžiama nacionaline tapatybės kortele naudotis kaip kelionės dokumentu. Tai taip pat apima keliones į trečiąsias šalis siekiant dalyvauti teroristinėje veikloje ir grįžimą į ES.

Šiuo metu valstybių narių išduodamų nacionalinių tapatybės kortelių, taip pat ES piliečių, gyvenančių kitoje valstybėje narėje, ir jų šeimos narių teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo lygis labai skiriasi, dėl to didėja sukčiavimo ir dokumentų klastojimo rizika ir atsiranda praktinių sunkumų piliečiams, siekiantiems naudotis laisvo judėjimo teise.

ES piliečiai, naudodamiesi teise gyventi kitoje ES šalyje (judūs ES piliečiai), tapatybės kortelėmis naudojasi ir kasdieniame gyvenime, kai viešojo ir privačiojo sektorių įstaigoms reikia nustatyti jų tapatybę.

Pagal Direktyvą 2004/38/EB judiems piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, taip pat išduodami dokumentai, kuriais patvirtinama, kad jie gyvena priimančiojoje valstybėje narėje. Nors šie teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai nelaikomi kelionės dokumentais, judžių ES piliečių šeimos narių, kurie nėra ES valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, jei jos naudojamos kartu su pasu, suteikia šio dokumento turėtojui teisę be vizos atvykti į ES, jie jis lydi ES pilietį arba prie jo prisijungia.

Šios direktyvos kontekste¹¹ nustatyta, kad svarbiausi sukčiavimo atvejai yra dokumentų klastojimas arba klaidingas esminių faktinių aplinkybių, susijusių su teisės gyventi šalyje sąlygomis, pateikimas; šios direktyvos 35 straipsniu sudarytos sąlygos kovoti su tokiu sukčiavimu.

Šiomis aplinkybėmis labai svarbu, kad ES ir ypač valstybės narės dėtų daugiau pastangų, kad ES piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, išduodami dokumentai būtų saugesni. Didelis dokumentų saugumas – svarbus veiksnys didinant saugumą ES ir prie jos sienų bei padedant kurti veiksmingą ir tikrą saugumo sąjungą. Dokumentai, į kuriuos įtraukti biometriniai identifikatoriai, visų pirma – pirštų atspaudai, yra patikimesni ir saugesni. Taigi nepaprastai svarbu kuo greičiau palapsniui nutraukti dokumentų, kurių apsaugos priemonės nesaugios, naudojimą.

Europos Komisijos 2018 m. darbo programoje pristatoma teisėkūros iniciatyva (programa REFIT) – ja siekiama didinti tapatybės kortelių bei ES piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumą¹². Programa siekiama didinti Europos saugumą – pašalinti saugumo spragas,

⁹ Be to, penkių kitų valstybių narių piliečiai privalo tapatybės nustatymo tikslais turėti kokį nors dokumentą. Praktiškai labai dažnai šiuo tikslu naudojama tapatybės kortelė.

¹⁰ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

¹¹ COM(2009) 313 galutinis.

¹² Šis klausimas taip pat aptartas naudojantis REFIT platforma (REFIT platformos 2017 m. birželio 7 d. nuomonė dėl piliečio pateikto klausimo (LtL 242) dėl tapatybės ir kelionės dokumentų). REFIT platformos dalyviai ragino Komisiją išnagrinėti galimybę suderinti tapatybės ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus ar kuriuos nors pagrindinius jų identifikatorius siekiant sudaryti palankesnes laisvo judėjimo sąlygas ir išspręsti problemas, kurių judiems ES piliečiams kyla priimančiosiose šalyse.

atsirandančias dėl nesaugių dokumentų, ir sudaryti judiems ES piliečiams ir jų šeimos nariams palankesnes sąlygas naudotis laisvo judėjimo ES teisėmis – didinant jų dokumentų patikimumą ir pripažinimą tarpvalstybiniais atvejais.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

ES savo piliečiams siūlo vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas išorės sienų valdymo, prieglobsčio suteikimo, imigracijos, taip pat nusikalstamumo ir terorizmo prevencijos bei kovos su jais priemones. Laisvą judėjimą Europos piliečiai laiko vienu didžiausių laimėjimų Europos integracijos srityje. Laisvas judėjimas apima teisę atvykti į kitos valstybės narės teritoriją ir iš jos išvykti, taip pat teisę joje pasilikti ir gyventi. Su laisvu judėjimu susijusios priemonės neatsiejamos nuo priemonių, taikomų siekiant užtikrinti saugumą Europos Sąjungoje.

Daugelis ES saugumo užtikrinimo priemonių, kaip antai Šengeno sienų kodekse¹³ nustatyti sistemingi patikrinimai Šengeno informacinėje sistemoje, grindžiamos saugiais kelionės ir tapatybės dokumentais. Siekiant sustiprinti informacijos mainus naudojantis saugumo, sienų ir migracijos valdymo ES informacinių sistemų sąveikumu, kaip neseniai pasiūlė Komisija¹⁴, svarbiausia taip pat bus didinti dokumentų saugumą, be kita ko, kad kompetentingos institucijos galėtų ES valstybių narių teritorijoje atlikti tapatybės patikrinimus.

Laisvo judėjimo direktyvoje (2004/38/EB) nustatytos ES piliečių ir jų šeimos narių naudojimosi teise laisvai judėti ir gyventi Sąjungoje (laikinais ir nuolat) sąlygos. Šioje direktyvoje numatyta, kad galiojančią tapatybės kortelę arba pasą turintys ES piliečiai ir jų šeimos nariai gali atvykti į kitą valstybę narę ir joje gyventi, taip pat prašyti išduoti tinkamą dokumentą, patvirtinantį teisę gyventi šalyje. Tačiau šia direktyva neregamentuojama tapatybės kortelių, naudojamų atvykstant į ES valstybes nares arba iš jų išvykstant, forma ir standartai. Direktyvoje taip pat nenumatyta konkrečių standartų, taikytinų teisei gyventi šalyje patvirtintiems dokumentams, išduodamiems ES piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie nėra ES piliečiai. Joje tik nustatytas naudotinas šių dokumentų pavadinimas, t. y. „Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelė“ (žr. *Direktyvos 2004/38 10 straipsnio 1 dalį*).

Pastaraisiais metais nustatyti kai kurių Europoje naudojamų tapatybės ir kelionės dokumentų ES standartai. ES teisėje jau nustatyti valstybių narių išduodamų pasų ir kelionės dokumentų apsaugos priemonių ir biometrinių identifikatorių (veido atvaizdo ir pirštų atspaudų)¹⁵ standartai, taip pat vienoda vizų¹⁶ forma ir vienoda leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams¹⁷ forma. Šiais standartais vadovaujamosi ir išduodant vietinio eismo per sieną

¹³ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/458, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 nuostatos, susijusios su atitinkamų duomenų bazių tikrinimo prie išorės sienų sugriežtinimu.

¹⁴ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ES informacinių sistemų (policijos ir teismo bendradarbiavimo, prieglobsčio ir migracijos) sąveikumo sistemos sukūrimo, COM(2017) 794 *final*.

Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl ES informacinių sistemų (sienų ir vizų) sąveikumo sistemos sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2004/512/EB, Reglamentas (EB) Nr. 767/2008, Tarybos sprendimas 2008/633/TVR, Reglamentas (ES) 2016/399 ir Reglamentas (ES) 2017/2226.

¹⁵ Reglamentas (EB) Nr. 2252/2004 (OL L 385, 2004 12 29, p. 1). Jungtinė Karalystė ir Airija šios priemonės netaiko.

¹⁶ Reglamentas (EB) Nr. 1683/95 (OL L 164, 1995 7 14, p. 1).

¹⁷ Reglamentas (EB) Nr. 1030/2002 (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

leidimus¹⁸ bei leidimus, nustatytus su teisėta migracija susijusiuose ES teisės aktuose. Neseniai patvirtintas naujas bendras leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams dizainas siekiant toliau tobulinti šių dokumentų apsaugos priemones¹⁹. Nesant suderinimo priemonių, valstybės narės gali pasirinkti pageidaujamą judžių ES piliečių šeimos narių, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, leidimo gyventi šalyje ir leidimo nuolat gyventi šalyje kortelių formą. Taigi jos gali nuspręsti taikyti vienodą formą, nustatytą Tarybos reglamente (EB) Nr. 1030/2002, nustatančiame vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą²⁰ (kaip pirmiau minėta, šis reglamentas 2017 m. iš dalies pakeistas), jei kortelėje aiškiai nurodomas Sąjungos piliečių šeimos narių statusas ir jei išvengiama kortelės painiojimo su leidimais apsigyventi, kurie reglamentuojami Reglamentu 1030/2002²¹. 2008 m. valstybės narės Tarybos pareiškime²² išreiškė pageidavimą šiuo tikslu naudoti vienodą formą ir kelios valstybės narės laikėsi šio teisiškai neprivalomo įsipareigojimo.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

SESV 21 straipsniu ES piliečiams suteikiama teisė laisvai judėti ir apsigyventi ES valstybių narių teritorijoje. 21 straipsnyje nustatyta Sąjungos galimybė imtis veiksmų ir priimti nuostatas, numatančias padėti naudotis teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, jei reikia imtis veiksmų šiam tikslui pasiekti, kad būtų lengviau naudotis šia teise. Taikoma įprasta teisėkūros procedūra.

Siūlomo reglamento tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas ES piliečiams saugiomis aplinkybėmis naudotis laisvo judėjimo teise (t. y. padėti jiems bet kurioje valstybėje narėje naudotis teise keliauti ir apsigyventi su savimi turint nacionalinę tapatybės kortelę bei toje šalyje naudotis šia kortele kaip patikimu pilietybės įrodymu), taip pat teise keliauti dokumentais, patvirtinančiais teisę gyventi šalyje, jiems išduotais valstybės narės, kuri yra ne jų pilietybės šalis.

Pasiūlymu bus užtikrintas didesnis dokumentų saugumas – jame nustatomos pažangesnės nacionalinių tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų apsaugos priemonės, taigi bus suteikta galimybė laisvo judėjimo teisėmis naudotis saugesnėmis aplinkybėmis. Taip viešojo sektoriaus institucijos, taip pat ES piliečiai ir jų šeimos nariai bus apsaugoti nuo nusikalstamumo, sukčiavimo ir dokumentų klastojimo. Atitinkamai šiuo pasiūlymu padedama gerinti bendrą ES vidaus saugumą.

SESV 21 straipsnio 2 dalyje aiškiai nustatytas teisinis pagrindas, kuriuo grindžiamos priemonės, kuriomis ES piliečiams padedama (be kita ko, mažinant sukčiavimo, t. y. dokumentų klastojimo, riziką bei užtikrinant pasitikėjimą, reikalingą siekiant laisvai judėti) naudotis laisvo judėjimo teise.

¹⁸ Reglamentas (EB) Nr. 1931/2006 (OL L 405, 2006 12 30, p. 1).

¹⁹ 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1954, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą.

²⁰ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

²¹ Kaip pripažįstama Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002 5a straipsnyje.

²² 2008 m. birželio 11 d. Tarybos dokumentas (13.06), PV/CONS 26 JAI 188, 8622/08 ADD 1.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Europos Sąjungai kylanti terorizmo grėsmė yra tarpvalstybinio pobūdžio ir negali būti pašalinta valstybėms narėms veikiant atskirai. Teroristai ir sunkius nusikaltimus vykdančys asmenys veikia tarpvalstybiniu lygmeniu ir, kaip pabrėžiama 2016 m. veiksmų plane, dokumentų klastojimas sudaro sąlygas jiems vykdyti nusikalstamą veiklą. Saugios tapatybės kortelės ir teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai – esminiai dalykai siekiant užtikrinti pasitikėjimą, būtina norint laisvai judėti laisvės ir saugumo erdvėje.

Be to, Europos Sąjunga yra įsipareigojusi sudaryti palankesnes sąlygas asmenims laisvai judėti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Kol kas pavienės valstybės narės naudojasi savo kompetencija įgyvendinti nacionalinę politiką dėl tapatybės ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų nebūtinai atsižvelgdamos į tikslą sudaryti palankesnes sąlygas asmenims laisvai judėti arba didinti Sąjungos vidaus saugumą. Jau imtasi keleto priemonių siekiant išspręsti nacionaliniu lygmeniu nustatytas problemas. Pavyzdžiui, kai kurios valstybės narės yra sukūrusios internetinius registrus, kuriuose viešojo ir privačiojo sektorių organizacijos gali patikrinti dokumentų autentiškumą. Tačiau nėra nustatyta bendro metodo, kaip padidinti šių dokumentų apsaugos priemones ir nustatyti, kokie būtiniausi duomenys turi būti pateikiami dokumentuose. Dėl to valstybėse narėse nuolat kyla problemų, be to, neužkirstas kelias dokumentų klastojimui.

Jei ES lygmeniu nebus nuosekliai įgyvendinama priemonių, nebus pašalintos visos saugumo spragos. Be to, jei nebus imamasi ES lygmens veiksmų, praktiškai ES piliečiai, nacionalinės institucijos ir įmonės patirs daugiau problemų įvairiomis aplinkybėmis, kai piliečiai gyvena ir keliauja Sąjungoje ir kerta jos sienas. Aišku tai, jog siekiant išspręsti sistemingai kylančias su saugumu ir laisvu judėjimu susijusias problemas, kad būtų užtikrintas aukštas nacionalinių tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo lygis, be kita ko, taikant minimaliuosius bendruosius standartus, būtina imtis ES masto veiksmų. Nė vienos iniciatyvos, įgyvendinamos siekiant ištaisyti esamą padėtį, tikslai negali būti pasiekti nacionaliniu lygmeniu. Visiems šiems dokumentams būdingas Europos aspektas, nes jie yra susiję su naudojimusi laisvo judėjimo teisėmis laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje.

Šiuo siūlomu reglamentu nebūtų reikalaujama, kad valstybės narės išduotų dokumentus, kurie šiuo metu neišduodami.

- **Proporcingumo principas**

ES veiksmams gali būti sukuriama didelė papildoma vertė sprendžiant šiuos uždavinius ir daugeliu atvejų ES veiksmams yra vienintelis būdas, kaip būtų galima sukurti ir išlaikyti vieningą suderintą sistemą. Kalbant apie Europos Sąjungos vidaus saugumą ir saugumą prie jos išorės sienų, pastaraisiais mėnesiais ir metais esama didelės įtampos. Nuolat kylant su saugumu susijusių uždavinių, aiškiai matyti neatsiejamas laisvo asmenų judėjimo Europos Sąjungoje ir patikimo išorės sienų valdymo ryšys. Saugumo didinimo ir išorės sienų valdymo priemonių, kaip antai sistemingo visų išorės sienų kertančių asmenų, įskaitant ES piliečius, tikrinimo duomenų bazėse, veiksmingumas mažėja, jei net nacionaliniu lygmeniu kyla sunkumų įgyvendinant pagrindinę piliečių tapatybės nustatymo priemonę.

Be to, piliečiai, naudodamiesi turimomis teisėmis, negali kliautis savo dokumentais, jei negali būti tikri, kad dokumentai bus pripažinti išvykus iš juos išdavusios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių).

Pašalinus silpniausią grandį ir nustatius reikalavimą visose šiuos dokumentus išduodančiose valstybėse narėse taikyti bendrus minimaliuosius standartus dėl šiuose dokumentuose pateiktos informacijos ir apsaugos priemonių, bus lengviau naudotis laisvo judėjimo teise ir padidės saugumas ES viduje ir prie jos sienų. Daug valstybių narių jau yra sukūrusios ir

išduoda nuo klastojimo apsaugotas tapatybės korteles. Visiškas dokumentų suderinimas būtų nepagrįstas, tačiau siūloma nustatyti proporcingą priemonę, kuria būtų užtikrinama atitiktis minimaliesiems dokumentų saugumo standartams. Be kita ko, tai apima privalomą pirštų atspaudų įtraukimą. Pirštų atspaudai – patikimiausias asmens tapatybės nustatymo būdas ir proporcinga priemonė, atsižvelgiant į Sąjungai kylančią saugumo grėsmę. Kalbant apie leidimo gyventi šalyje korteles, išduodamas šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, siūloma naudoti Reglamentu (EB) Nr. 1030/2002 Sąjungos lygmeniu jau sutartą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams, kuriems ir taikomas šis reglamentas, formą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas – vienintelė teisinė priemonė, kuria užtikrinama, kad ES teisė būtų vienu metu tiesiogiai įgyvendinama visose valstybėse narėse. Kadangi įrodyta, jog aptariamoje srityje skirtingumai neigiamai veikia judėjimo laisvę ir saugumą, reglamentu bus užtikrintas pageidaujamas bendrumas.

3. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Vykstant konsultacijų procesui naudotasi bendresnio pobūdžio informacijos rinkimo priemonėmis, kaip antai viešomis konsultacijomis, taip pat rengtos labiau tikslinės konsultacijos su valstybėmis narėmis ir suinteresuotųjų šalių grupėmis. Be to, vykstant konsultacijoms atsižvelgta į iš piliečių gautą tiesioginę grįžtamąją informaciją ir REFIT platformos dalyvių išreikštą nuomonę, kuria Komisija raginama išnagrinėti galimybę suderinti tapatybės ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus ar kuriuos nors pagrindinius jų identifikatorius siekiant sudaryti palankesnes laisvo judėjimo sąlygas ir spręsti problemas, kurių judiems ES piliečiams kyla priimančiose šalyse.

Išsami informacija apie konsultacijų proceso rezultatus pateikiama prie šio pasiūlymo pridedamo poveikio vertinimo 2 priede.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Komisija sudarė sutartį su Strateginių ir vertinimo paslaugų centru (angl. CSES), kad šis atliktų tyrimą „ES politikos iniciatyvos, susijusios su teise gyventi šalyje patvirtinančiais ir tapatybės dokumentais, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas naudotis laisvo judėjimo teise“ (angl. „EU policy initiatives on residence and identity documents to facilitate the exercise of the right of free movement“) (tyrimas užbaigtas 2017 m. rugpjūčio mėn.).

Komisijos Jungtinis tyrimų centras atliko šios iniciatyvos koncepcijų peržiūrą.

Naudingos informacijos taip pat pateikta 2016 m. gegužės mėn. tyrime „Europos tapatybės dokumento sukūrimo teisinės ir politinės aplinkybės“ (angl. „The Legal and Political Context for setting up a European Identity Document“), kurį Europos Parlamento užsakymu atliko įmonė „Milieu“²³.

- **Poveikio vertinimas**

Reglamentavimo patikros valdyba palankiai įvertino prie šio pasiūlymo pridedamą poveikio vertinimą ir pateikė keletą pasiūlymų dėl patobulinimų²⁴. Poveikio vertinime išnagrinėtos kelios galimybės, susijusios su tapatybės kortelėmis ir teise gyventi šalyje patvirtinančiais

²³ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556957/IPOL_STU\(2016\)556957_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/556957/IPOL_STU(2016)556957_EN.pdf).

²⁴ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>

dokumentais, palyginti su esama padėtimi. Tarp jų – neprivalomos priemonės, minimalieji bendrieji reikalavimai ir platesnis suderinimas. Prieita prie išvados, kad esama padėtis yra nepatenkinama, o didesnis suderinimas būtų neproporcinga priemonė.

Taigi tinkamiausia galimybė būtų nustatyti minimaliuosius tapatybės kortelių saugumo standartus ir minimaliuosius bendruosius ES piliečiams išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų reikalavimus, o išduodant leidimo gyventi šalyje korteles ES piliečių šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, naudoti bendrą vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą. Siekiant užtikrinti sklandų įgyvendinimą atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės konkrečias aplinkybes ir poreikius, kartu turėtų būti taikomos neprivalomos priemonės.

Priemonėmis, įgyvendinamomis pasirinkus šią galimybę, bus užtikrintas geresnis dokumentų pripažinimas visoje ES, o sustiprinus dokumentų apsaugos priemones, kaip kad yra numatyta, Sąjungos piliečiai ir jų šeimos nariai, viešojo administravimo institucijos (pvz., dokumentus tikrinantys sienos apsaugos pareigūnai), taip pat viešojo ir privačiojo sektoriaus paslaugų operatoriai (pvz., oro vežėjai, sveikatos priežiūros įstaigos, bankai ir draudimo bei socialinės apsaugos paslaugų teikėjai) galės sutaupyti tiesioginių ir reguliariai patiriamų sąnaudų, taip pat sumažės jiems tenkanti išlaidų našta.

Tarp kitų pranašumų, kurių būtų pasiekta įgyvendinus tinkamiausią galimybę, – dokumentų klastojimo ir tapatybės vagystės atvejų sumažėjimas ir apskritai saugumo lygio padidėjimas (mažesnis nusikalstamumo, sukčiavimo ir terorizmo lygis) ES viduje ir prie jos sienų. Įgyvendinant tinkamiausią galimybę būtų privaloma į tapatybės korteles įtraukti pirštų atspaudus siekiant toliau didinti saugumo priemonių veiksmingumą. Įtraukus du biometrinius identifikatorius (veido atvaizdo ir pirštų atspaudų) bus lengviau nustatyti asmenų tapatybę bei suderinti ES piliečių tapatybės kortelių ir šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, išduodamų leidimo gyventi šalyje kortelių saugumo lygį su atitinkamais ES piliečiams išduodamų pasų ir trečiųjų šalių piliečiams, kurie nėra ES piliečių šeimos nariai, išduodamų leidimų apsigyventi standartais. Patobulinius dokumentus bus taip pat užtikrintos palankesnės laisvo asmenų judėjimo sąlygos, nes naudotis dokumentais bus greičiau, lengviau ir saugiau.

Tinkamiausios galimybės aprašyme išdėstytų standartų neatitinkančių tapatybės kortelių ir ES piliečių šeimos narių turimų leidimo gyventi šalyje kortelių naudojimo laipsniško nutraukimo laikotarpis sutrumpintas iki 5 metų. Per 2 metus bus palaipsniui nutrauktas nesaugiausių dokumentų naudojimas. Toliau delsiant įgyvendinti šiuos pakeitimus, ES viduje ir prie jos sienų atsirastų ilgalaikių saugumo spragų, taip pat sumažėtų kitų neseniai patvirtintų saugumo užtikrinimo priemonių veiksmingumas ir derėjimas su jomis. Taigi sutrumpinus naudojimo laipsniško nutraukimo laikotarpį greičiau padidės saugumas – jis bus užtikrintas naudojant patobulintus dokumentus.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Iniciatyva įtraukta į Komisijos 2018 m. darbo programoje pateiktą abipusiu pasitikėjimu grindžiamos teisingumo ir pagrindinių teisių erdvės REFIT iniciatyvų sąrašą.

Šia iniciatyva atsižvelgiama į REFIT platformos nuomonę. REFIT platformos nuomonėje²⁵ Komisija raginama išnagrinėti galimybę suderinti tapatybės ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus ar kuriuos nors pagrindinius jų identifikatorius siekiant sudaryti palankesnes laisvo judėjimo sąlygas ir spręsti problemas, kurių judiems ES piliečiams kyla priimančiose šalyse.

²⁵ 2017 m. birželio mėn. patvirtinta REFIT platformos nuomonė XIII.3a.

Komisija taip pat išnagrinėjo naštos supaprastinimo ir sumažinimo galimybes. Šio pasiūlymo teikiamos naudos gavėjai – nuo piliečių iki įmonių ir viešojo administravimo institucijų. Poveikio vertinime apskaičiuota, kiek reguliariai patiriamų sąnaudų bus kasmet sutaupyta, *inter alia*, visoje ES paspartinus tikrinimus prieš įlaipinimą, paspartinus dokumentų patikrinimus norint ES atsidaryti banko sąskaitą, taip pat sumažinus kompensacines išmokas institucijoms ir oro vežėjams. Be to, sumažės piliečiams, įmonėms ir viešojo administravimo institucijoms tenkanti išlaidų našta – tai bus pasiekta didinant informuotumą apie dokumentų formas ir su dokumentais susijusias teises, taip pat didinant saugesnių dokumentų pripažinimą.

- **Pagrindinės teisės ir duomenų apsauga**

Šiuo pasiūlymu daromas teigiamas poveikis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 45 straipsnyje nustatytai teisei į judėjimo ir apsigyvenimo laisvę – šalinami sunkumai, susiję su tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų pripažinimu bei saugumu, visų pirma kylantys šeimos nariams, kurie nėra ES piliečiai. Naudojant biometrinius duomenis ir taip užtikrinant asmens duomenų tikslumą bei tinkamą apsaugą, bus galima patikimiau nustatyti asmenų tapatybę.

Šis pasiūlymas susijęs su asmens duomenų, įskaitant biometrinius duomenis, tvarkymu. Pasiūlymu gali būti daromas poveikis asmenų pagrindinėms teisėms, konkrečiai – Chartijos 7 straipsnyje nustatytai teisei į privatą gyvenimą ir 8 straipsnyje nustatytai teisei į asmens duomenų apsaugą. Tvarkant asmens duomenis, įskaitant jų rinkimą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, daromas poveikis Chartijoje nustatytai teisei į privatą gyvenimą ir teisei į asmens duomenų apsaugą. Poveikis šioms pagrindinėms teisėms turi būti pagrįstas²⁶.

Kalbant apie teisę į asmens duomenų apsaugą, įskaitant duomenų saugumą, taikomas susijęs ES teisės aktas²⁷, t. y. Reglamentas 2016/679. Nenumatyta nukrypti nuo Sąjungos duomenų apsaugos tvarkos ir valstybės narės, laikydamosi atitinkamo ES duomenų apsaugos *acquis*, įgyvendina aiškias taisykles ir sąlygas bei patikimas apsaugos priemonės. Biometriniai duomenys bus privaloma tvarka įtraukiami į ES piliečių tapatybės korteles ir Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, išduodamas leidimo gyventi šalyje korteles, taip pat bus taikomos konkrečios apsaugos priemonės, derančios su pasams ir kitiems kelionės dokumentams²⁸ bei leidimams apsigyventi²⁹ jau nustatytais priemonėmis.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi.

²⁶ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas sprendime *Schwarz prieš Stadt Bochum*, C-291/12, ECLI:EU:C:2013:670, nustatė su Reglamentu (EB) Nr. 2252/2004 susijusio poveikio šioms teisėms pagrindimo kriterijus. Jis priminė, kad bet koks Chartijoje nustatytų teisių apribojimas turi būti numatytas įstatymo, nekeisti šių teisių ir laisvių esmės. Remiantis proporcingumo principu, apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nustatė, kad tikslas užkirsti kelią pasų klastojimui ir jų nesąžiningam naudojimui atitinka šiuos kriterijus.

²⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (tekstas svarbus EEE) ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR.

²⁸ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2252/2004.

²⁹ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Siekdama užtikrinti veiksmingą numatytų priemonių įgyvendinimą ir stebėti įgyvendinimo rezultatus, Komisija toliau glaudžiai bendradarbiaus su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis iš nacionalinių institucijų ir ES agentūrų.

Komisija patvirtins šio reglamento rezultatų ir poveikio stebėsenos programą. Stebėsenos programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Praėjus metams nuo reglamento taikymo pradžios dienos, o vėliau – kiekvienais metais valstybės narės turėtų pateikti Komisijai tam tikrą esminę informaciją, kad būtų galima veiksmingai vykdyti šio reglamento įgyvendinimo stebėseną. Kompetentingos institucijos, vykdydamos savo pareigas, surinks pagrindinę šios informacijos dalį, taigi papildomų pastangų rinkti duomenis neprireiks.

Siekdama užtikrinti, kad būtų surinkta pakankamai duomenų, susijusių su reglamento taikymu, Komisija, ne anksčiau kaip praėjus 6 metams nuo taikymo pradžios dienos, įvertins sukurtos teisinės sistemos veiksmingumą, efektyvumą, tinkamumą, nuoseklumą ir ES pridėtinę vertę. Atliekant vertinimą bus konsultuojamasi su suinteresuotosiomis šalimis siekiant gauti grįžtamąją informaciją apie įgyvendintų teisės aktų pakeitimų ir neprivalomų priemonių poveikį. Lyginamuoju rodikliu, pagal kurį bus vertinama pažanga, laikoma pradinė padėtis įsigaliojant teisėkūros procedūra priimtam aktui.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Pasiūlymo I skyriuje (1 ir 2 straipsniuose) aprašomas reglamento dalykas ir taikymo sritis. Šis skyrius taikytinas visiems dokumentams, susijusiems su ES piliečių ir jų šeimos narių naudojimu laisvo judėjimo teise, taip pat dokumentams, minimiems Direktyvoje 2004/38/EB dėl laisvo judėjimo. Jie apima, be kita ko, nacionalines tapatybės korteles, kurias turėdami asmenys gali išvykti ir atvykti į kitą valstybę narę, taip pat ES piliečiams išduodamus teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus ir ES piliečių šeimos nariams, kurie nėra ES piliečiai, išduodamas leidimo gyventi šalyje korteles.

II skyriaus 3 straipsnyje išsamiai aprašomi bendrieji reikalavimai, įskaitant minimaliąsias apsaugos priemones, kuriuos turi atitikti nacionalinės tapatybės kortelės. Jie grindžiami ICAO dokumente 9303 pateiktomis specifikacijomis. Šios ICAO specifikacijos taikomos visiems mašininio nuskaitymo kelionės dokumentams ir jomis užtikrinamas pasaulinio lygmens sąveikumas, kai šie dokumentai tikrinami vizualiai ir naudojant mašininio nuskaitymo priemones.

4 straipsnyje aprašomi konkretūs reikalavimai, į kuriuos būtina atsižvelgti renkant biometrinius duomenis.

5 straipsnyje nustatomas penkerių metų laikotarpis, per kurį turi būti laipsniškai nutrauktas ankstesnių formų naudojimas, išskyrus dėl kortelių, kurios neturi mašininio nuskaitymo funkcijos, kaip nurodyta ICAO dokumento 9303 3 dalyje (septintas leidimas, 2015 m.), – šių kortelių naudojimas turės būti laipsniškai nutrauktas per dvejus metus nuo reglamento taikymo pradžios dienos. Šiais laipsniško naudojimo nutraukimo laikotarpiais sudaroma galimybė ES ir valstybėms narėms kuo skubiau pašalinti esamą tapatybės kortelių saugumo spragą kartu atsižvelgiant į sąveikumo reikalavimus, jeigu tapatybės kortelės neatitinka ICAO dokumento 9303 3 dalyje nustatytų standartų dėl mašininio nuskaitymo.

III skyriuje (6 straipsnyje) aptariami ES piliečiams išduodami teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai. Šie dokumentai gali būti išduodami ES piliečiams, kurie naudojami

laisvo judėjimo teise, ir juose nurodoma jų teisė gyventi priimančiojoje valstybėje narėje – ši teisė tiesiogiai suteikiama Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo.

Šie dokumentai taip pat yra gyvenamosios vietos įrodymo priemonė. Taikant minimaliuosius šių dokumentų formos saugumo standartus, kitoms valstybėms narėms bus lengviau šiuos dokumentus tikrinti ir nustatyti jų autentiškumą, ypač piliečio kilmės valstybėje narėje.

IV skyriuje aptariamos ES piliečių šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamos leidimo gyventi šalyje kortelės. Šios kortelės išduodamos šeimos nariams, kurie nėra Sąjungos piliečiai. Jose patvirtinama šių asmenų, kaip ES piliečių šeimos narių, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, įgyta teisė gyventi priimančiojoje valstybėje narėje. Be to, jei pagal Reglamentą (EB) Nr. 539/2001 arba, atitinkamais atvejais, pagal nacionalinę teisę šiems šeimos nariams yra taikomas įpareigojimas turėti vizą, asmenims, turintiems leidimo gyventi šalyje kortelę, reikalavimas turėti vizą, jei jie lydi Sąjungos pilietį arba prie jo prisijungia, netaikomas.

Kadangi ši kortelė – dokumentas, kurį turintiems asmenims šiomis aplinkybėmis gali būti taikoma vizų režimo išimtis, turėtų būti sustiprintas šios kortelės apsaugos priemonių saugumo lygis. Konkrečiai – jų apsaugos priemonės turi būti tokios pačios, kokias iš dalies pakeistame Tarybos reglamente (EB) Nr. 1030/2002, nustatančiame vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą, numatyta taikyti leidimams apsigyventi, kuriuos valstybės narės išduoda asmenims, kurie nėra ES piliečiai (7 straipsnis). Tačiau, kaip numatyta Direktyvos 2004/38/EB 10 straipsnio 1 dalyje, šio dokumento pavadinime turi būti pateikta nuoroda į asmens, kaip Sąjungos piliečio šeimos nario, statusą. Valstybės narės gali naudoti standartizuotą kodą, visų pirma jei nuoroda yra per ilga ir netelpa į pavadinimo laukelį.

8 straipsnyje išsamiai aprašoma reikalavimų neatitinkančių leidimo gyventi šalyje kortelių laipsniško naudojimo nutraukimo tvarka. Jau išduotų kortelių, kurių forma atitinka Tarybos reglamente (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeistame Reglamente (EB) Nr. 380/2008, aprašytą vienodą formą, tačiau jas išduodant dar neatsižvelgta į pokyčius, nustatytus Reglamente (ES) 2017/1954, naudojimas bus laipsniškai nutrauktas per penkerius metus nuo siūlomo reglamento taikymo pradžios dienos. Kitoms kortelėms, į kurias dar neįtraukti Reglamente (EB) Nr. 380/2008 nustatyti pakeitimai ir kurios neatitinka šiame reglamente nustatyto dokumentų saugumo lygio, numatyta taikyti trumpesnę – dvejų metų – laipsniško naudojimo nutraukimo terminą.

V skyriuje pateikiamos trijų rūšių dokumentams taikomos bendrosios nuostatos.

9 straipsnyje aprašomas įpareigojimas valstybėms narėms paskirti kontaktinį punktą reglamentui įgyvendinti.

10 straipsnyje aprašoma duomenų apsaugos sistema ir konkrečios duomenų apsaugos priemonės.

11 straipsnyje nustatoma, kad Komisija parengia išsamią šio reglamento rezultatų ir poveikio stebėsenos programą.

12 straipsnyje nustatoma, kad Komisija turėtų pateikti Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą bei pagrindinių vertinimo metu nustatytų faktų ataskaitą. Šio reglamento vertinimą Komisija turėtų atlikti vadovaudamasi Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis bei 2016 m.

balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo³⁰ 22 ir 23 punktais. Kad galėtų parengti šią ataskaitą, Komisija turi remtis valstybių narių pateikta informacija.

13 straipsnyje nustatoma, kad šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir turi būti pradėtas taikyti ne vėliau kaip praėjus 12 mėnesių nuo įsigaliojimo.

³⁰ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 21 straipsnio 2 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra primamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) ES sutartimis nuspręsta sudaryti palankesnes laisvo asmenų judėjimo sąlygas ir kartu užtikrinti savo tautų saugą bei saugumą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatas kuriant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę;
- (2) kiekvienam Sąjungos piliečiui suteikta laisvo judėjimo teisė, tačiau ja naudojantis taikomi tam tikri apribojimai ir sąlygos. Ši teisė įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB³. Judėjimo ir apsigyvenimo laisvė taip pat nustatyta Chartijos 45 straipsnyje. Judėjimo laisvė apima teisę turint galiojančią tapatybės kortelę arba pasą išvykti iš valstybių narių ir į jas atvykti;
- (3) pagal Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnį valstybės narės privalo pagal nacionalinius įstatymus savo piliečiams išduoti tapatybės kortelę arba pasą ir juos atnaujinti. Be to, Direktyvos 2004/38/EB 8 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės gali reikalauti Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių užsiregistruoti atitinkamose institucijose. Valstybės narės privalo, laikydamosi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų, išduoti Sąjungos piliečiams registracijos pažymėjimą. Be to, valstybės narės privalo išduoti šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelę, taip pat pagal prašymą išduoti

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje (OL L 158, 2004 4 30, p. 77).

dokumentą, kuriuo patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta, ir leidimo nuolat gyventi šalyje kortelę;

- (4) Direktyvos 2004/38/EB 35 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės gali patvirtinti reikiamas priemones, kuriomis galėtų atsisakyti suteikti, nutraukti ar panaikinti bet kokią šia direktyva suteiktą teisę, jei ta teise piktnaudžiaujama ar sukčiaujama. Nustatyta, kad įprasti sukčiavimo atvejai yra dokumentų klastojimas arba klaidingas esminių faktinių aplinkybių, susijusių su teisės gyventi šalyje sąlygomis, pateikimas, kaip tai suprantama pagal direktyvą⁴;
- (5) 2016 m. gruodžio mėn. veiksmų plane dėl dokumentų saugumo aptariama rizika, kylanti dėl suklastotų tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų⁵, o 2017 m. pilietybės ataskaitoje įsipareigojama išnagrinėti politikos galimybes padidinti tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumą;
- (6) šiuo reglamentu nereikalaujama, kad valstybės narės pradėtų naudoti tapatybės korteles ar teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, kurie nenumatyti pagal nacionalinę teisę, taip pat šiuo reglamentu nedaroma poveikio valstybių narių kompetencijai pagal nacionalinę teisę išduoti kitus teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, kuriems Sąjungos teisė netaikoma, pavyzdžiui, visiems šalies teritorijoje gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, išduodama leidimo gyventi šalyje kortelę;
- (7) šiuo reglamentu nedaroma poveikio tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, kuriuose yra įdiegta elektroninės atpažinties funkcija, naudojimui valstybėse narėse kitais tikslais, taip pat juo nedaroma poveikio taisyklėms, nustatytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014⁶, kuriuo nustatyta, kad visoje Sąjungoje asmenims naudojantis viešosiomis paslaugomis valstybės narės turi tarpusavyje pripažinti elektroninės atpažinties priemones, ir sudaromos lengvesnės sąlygos piliečiams, persikeliantiems (keliaujantiems) į kitą valstybę narę, – reikalaujama, kad elektroninės atpažinties priemonės būtų pripažįstamos kitoje valstybėje narėje. Patobulinius tapatybės korteles turėtų būti lengviau nustatyti tapatybę ir užtikrinti geresnę galimybę gauti paslaugas;
- (8) kad būtų galima tinkamai patikrinti tapatybės korteles ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, valstybės narės privalo naudoti teisingą kiekvienos rūšies dokumento pavadinimą. Siekiant palengvinti dokumentų tikrinimą kitose valstybėse narėse, dokumento pavadinimas turėtų būti nurodytas bent viena papildoma Sąjungos institucijų oficialiąja kalba;
- (9) apsaugos priemonės reikalingos tam, kad būtų galima patikrinti, ar dokumentas yra autentiškas, ir nustatyti asmens tapatybę. Nustatyti minimaliuosius saugumo standartus ir integruoti biometrinius duomenis į tapatybės korteles bei šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje korteles – svarbus žingsnis link saugesnio šių dokumentų naudojimo Sąjungoje. Įtraukus

⁴ 2013 11 25, COM(2013) 837 *final*, p. 7, ir 2009 7 2, COM(2009) 313 galutinis, p. 15.

⁵ COM(2016) 790 *final*.

⁶ 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

šiuos biometrinius identifikatorius piliečiai turėtų galėti visiškai naudotis turimomis laisvo judėjimo teisėmis;

- (10) šio reglamento tikslu turėtų būti atsižvelgiama į Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (toliau – ICAO) dokumente 9303 (septintas leidimas, 2015 m.) pateiktas specifikacijas dėl mašininio nuskaitymo dokumentų, kuriomis užtikrinamas pasaulinio lygmens sąveikumas, be kita ko, kai dokumentai tikrinami naudojant mašininio nuskaitymo priemones ir vizualiai;
- (11) vykstant pirštų atspaudų ir veido atvaizdo ėmimo procedūrai turėtų būti atsižvelgiama į konkrečius vaikų poreikius ir ši procedūra turėtų būti taikoma laikantis garantijų, nustatytų ES pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnyje, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje;
- (12) pradėjus taikyti tapatybės kortelių minimaliuosius saugumo ir formos standartus, valstybės narės turėtų galėti kliautis šių dokumentų autentiškumu ES piliečiams naudojantis laisvo judėjimo teisėmis. Nors išlaikoma galimybė numatyti papildomas nacionalines priemones, turėtų būti užtikrinama, kad tomis priemonėmis nebūtų mažinamas bendrųjų apsaugos priemonių efektyvumas ir nebūtų daromas neigiamas poveikis tarpvalstybiniam tapatybės kortelių sąveikumui, kaip antai galimybei tapatybės korteles nuskaityti valstybių narių, kurios nėra šių kortelių išdavimo valstybės narės, naudojamais kompiuteriais;
- (13) šiuo reglamentu atsižvelgiama į įpareigojimus, nustatytus Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje, kurią ratifikavo visos valstybės narės ir Sąjunga⁷. Todėl turėtų būti skatinama įtraukti papildomų priemonių, kuriomis būtų užtikrinamas geresnis tapatybės kortelių prieinamumas ir patogumas naudoti neįgaliesiems, pavyzdžiui, silpnaregiams;
- (14) Sąjungos piliečiams išduodamuose teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose turėtų būti pateikta tam tikra informacija siekiant užtikrinti, kad visose valstybėse narėse jie būtų atpažįstami kaip būtent šie dokumentai. Taip turėtų būti lengviau atpažinti atvejus, kai judūs ES piliečiai naudojami laisvo judėjimo teise ir su tuo susijusiomis teisėmis, tačiau suderinimo lygis neturėtų viršyti lygio, kuris būtų tinkamas šalinant esamų dokumentų trūkumus;
- (15) kalbant apie teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, išduodamus šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, tikslinga naudoti tą pačią formą ir apsaugos priemones, kurios nustatytos Tarybos reglamente (EB) Nr. 1030/2002⁸, nustatančiame vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954⁹. Šie dokumentai – ne tik teisės gyventi šalyje įrodymas. Jų turėtojams taip pat netaikomas reikalavimas turėti vizą, jei jie Sąjungos teritorijoje lydi Sąjungos pilietį arba prie jo prisijungia, nors kitais atvejais šis reikalavimas jiems būtų taikomas;

⁷ OL L 23, 2009 11 26.

⁸ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1).

⁹ OL L 286, 2017 11 1, p. 9.

- (16) Direktyvos 2004/38/EB 10 straipsnyje nustatyta, kad dokumentai, išduodami šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, turi būti vadinami Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortele;
- (17) tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečių šeimos narių leidimo gyventi šalyje kortelių, kurių saugumo standartai nepakankami, naudojimas turėtų būti laipsniškai nutrauktas atsižvelgiant į su saugumu susijusią riziką ir valstybių narių patiriamas išlaidas. Apskritai penkerių metų laikotarpio turėtų pakakti, kad būtų užtikrinta dokumentų pakeitimo dažnumo ir būtinybės pašalinti Europos Sąjungos esamą saugumo spragą pusiausvyra. Tačiau dėl su saugumu susijusių priežasčių kortelių, kuriose neįdiegtos svarbios priemonės, visų pirma mašininio nuskaitymo funkcija, naudojimą reikia nutraukti per trumpesnę, t. y. dvejų metų, laikotarpį;
- (18) kalbant apie asmens duomenis, kurie bus tvarkomi įgyvendinant šį reglamentą, taikomas 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas)¹⁰. Reikia labiau patikslinti tvarkomų asmens duomenų apsaugos priemones. Duomenų subjektai turėtų būti tinkamai informuojami apie tai, kad jų dokumentuose yra laikmena, kurioje yra įrašyti jų biometriniai duomenys ir kuri gali būti nuskaityta bekontakčiu būdu, taip pat apie visus jų tapatybės kortelėse ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose įrašytų duomenų naudojimo atvejus. Visais atvejais duomenų subjektams turėtų būti užtikrinta prieiga prie tvarkomų jų tapatybės kortelėse ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose įrašytų asmens duomenų ir galimybė ištaisyti šiuos duomenis;
- (19) būtina šiame reglamente konkrečiai nurodyti tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenose įrašomų duomenų rinkimo ir laikymo pagrindą. Remdamasi savo nacionalinės teisės aktais arba Sąjungos teise, valstybės narės gali laikmenoje laikyti ir kitus duomenis elektroninių paslaugų ar kitais tikslais, susijusiais su tapatybės kortele ar teisę gyventi šalyje patvirtinančiu dokumentu. Leidimas tvarkyti šiuos duomenis, įskaitant jų rinkimą ir tikslus, kuriais jie gali būti naudojami, turėtų būti nustatytas nacionalinėje arba Sąjungos teisėje. Visi nacionaliniai duomenys turėtų būti fiziškai arba logiškai atskirti nuo šiame reglamente nurodytų biometrinių duomenų;
- (20) šį reglamentą valstybės narės turėtų pradėti taikyti ne vėliau kaip praėjus 12 mėnesių nuo įsigaliojimo. Nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos valstybės narės išduodamos dokumentus turėtų laikytis šiame reglamente nustatytų reikalavimų;
- (21) praėjus trejiems metams nuo taikymo pradžios dienos, Komisija turėtų pateikti šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą, be kita ko, dėl saugumo lygio tinkamumo. Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros¹¹ 22 ir 23 punktus Komisija, remdamasi informacija, surinkta laikantis specialios stebėjimo tvarkos, bei siekdama įvertinti tikrąjį reglamento poveikį ir būtinybę imtis papildomų veiksmų, turėtų atlikti šio reglamento vertinimą;

¹⁰ OL L 119, 2016 5 4, p. 1.

¹¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros; OL L 123, 2016 5 12, p. 1–14.

- (22) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti, tačiau juos būtų galima geriau pasiekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga, laikydama Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo, gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;
- (23) šiuo reglamentu laikomasi pagrindinių teisių ir principų, kurie visų pirma pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, įskaitant teisę į privatų ir šeimos gyvenimą, teisę į asmens duomenų apsaugą, laisvo judėjimo teisę ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS, TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu griežtinami saugumo standartai, taikomi tapatybės kortelėms, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, ir teisę gyventi šalyje patvirtintiems dokumentams, kuriuos valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo judėjimo teise.

2 straipsnis

Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas:

- (a) tapatybės kortelėms, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnio 3 dalyje;
- (b) registracijos pažymėjimams, kurie išduodami Sąjungos piliečiams, priimančiojoje valstybėje narėje gyvenantiems ilgiau nei tris mėnesius, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 8 straipsnyje, taip pat dokumentams, kuriais patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta ir kurie išduodami Sąjungos piliečiams pagal prašymą, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 19 straipsnyje;
- (c) leidimo gyventi šalyje kortelėms, kurios išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 10 straipsnyje, taip pat leidimo nuolat gyventi šalyje kortelėms, kurios išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 20 straipsnyje.

II SKYRIUS

NACIONALINĖS TAPATYBĖS KORTELĖS

3 straipsnis

Saugumo standartai, forma, specifikacijos

- (1) Valstybės narės išduoda tapatybės korteles kaip ID-1 formos dokumentus, atitinkančius ICAO dokumente 9303 (septintas leidimas, 2015 m.) pateiktus minimaliuosius saugumo standartus.
- (2) Dokumento pavadinimas („Tapatybės kortelė“) nurodomas jį išduodančios valstybės narės viena ar keliomis oficialiosiomis kalbomis ir bent viena papildoma oficialiaja Sąjungos institucijų kalba.
- (3) Tapatybės kortelėse yra itin saugi laikmena, kurioje laikomi sąveikia forma pateikiami kortelės turėtojo veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai.
- (4) Laikmena yra pakankamos talpos ir galios, kad būtų garantuotas duomenų vientisumas, autentiškumas ir konfidencialumas. Laikmenoje esantys duomenys gali būti nuskaityti bekontaktiniu būdu ir yra apsaugoti, kaip nustatyta Komisijos įgyvendinimo sprendimuose, priimtuose pagal Reglamento (EB) 1030/2002 2 straipsnį.
- (5) Reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas šiems asmenims:
 - (a) jaunesniems nei 12 metų vaikams;
 - (b) asmenims, kurie fiziškai negali duoti pirštų atspaudų.
- (6) Valstybės narės gali įrašyti naudoti nacionaliniu lygmeniu skirtos papildomos informacijos ir pastabų, kaip reikalaujama atsižvelgiant į nacionalines nuostatas.
- (7) Jei valstybės narės į tapatybės kortelę įtraukia dvigubą sąsają arba atskirą laikmeną, papildoma laikmena atitinka susijusius ISO standartus ir netrukdo naudoti 3 dalyje nurodytos laikmenos.
- (8) Jei valstybės narės tapatybės kortelėse laiko duomenis elektroninių paslaugų, kaip antai e. valdžios ir e. verslo, tikslais, nacionaliniai duomenys fiziškai arba logiškai atskiriami nuo 3 dalyje nurodytų biometrinių duomenų.
- (9) Jei valstybės narės į tapatybės korteles įdiegia papildomų nacionalinių apsaugos priemonių, jomis nesumažinamas tapatybės kortelių tarpvalstybinis sąveikumas ir minimaliųjų saugumo standartų efektyvumas.
- (10) Ilgiausias tapatybės kortelių galiojimo laikotarpis – 10 metų. Konkrečioms amžiaus grupėms gali būti taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos.

4 straipsnis

Biometrinių identifikatorių rinkimas

- (1) Biometrinius identifikatorius renka už tapatybės kortelių išdavimą atsakingų nacionalinių institucijų paskirti kvalifikuoti ir tinkamai įgalioti darbuotojai.

- (2) Jei kyla sunkumų renkant biometrinius identifikatorius, valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos procedūros siekiant išsaugoti atitinkamo asmens orumą.

5 straipsnis

Laipsniškas taikymo nutraukimas

3 straipsnio reikalavimų neatitinkančios tapatybės kortelės nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba per penkerius metus nuo [reglamento taikymo pradžios dienos], priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau. Tačiau tapatybės kortelės, kuriose nėra veikiančios mašininio nuskaitymo zonos, atitinkančios ICAO dokumento 9303 (septintas leidimas, 2015 m.) 3 dalies reikalavimus, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba per dvejus metus nuo [šio reglamento taikymo pradžios dienos], priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau.

III SKYRIUS SĄJUNGOS PILIEČIAMS IŠDUODAMI TEISĘ GYVENTI ŠALYJE PATVIRTINANTYS DOKUMENTAI

6 straipsnis

Pateiktina būtinoji informacija

Teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose, kuriuos valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams, pateikiama bent ši informacija:

- (a) dokumento pavadinimas jį išduodančios valstybės narės viena ar keliomis oficialiosiomis kalbomis ir bent viena papildoma oficialiąja Sąjungos institucijų kalba;
- (b) aiški nuoroda į tai, kad dokumentas išduotas pagal Direktyvą 2004/38/EB;
- (c) dokumento numeris;
- (d) dokumento turėtojo vardas (-ai) ir pavardė;
- (e) dokumento turėtojo gimimo data;
- (f) išdavimo data;
- (g) išdavimo vieta.

IV SKYRIUS LEIDIMO GYVENTI ŠALYJE KORTELĖS ŠEIMOS NARIAMS, KURIE NĖRA VALSTYBĖS NARĖS PILIEČIAI

7 straipsnis

Vienoda forma

- (1) Valstybės narės, išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelę, naudoja tą pačią formą,

kuri nustatyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002, nustatančio vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą, su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954, nuostatomis ir kuri įgyvendinta 2002 m. rugpjūčio 14 d. Komisijos sprendimo C(2002) 3069, nustatančio vienodos leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formos įgyvendinimo technines specifikacijas, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. rugsėjo 30 d. Komisijos sprendimu C(2013) 6178, nuostatomis.

- (2) Nukrypstant nuo 1 dalies, kortelėje aiškiai nurodoma, kad ji išduota pagal Direktyvą 2004/38/EB, taip pat pateikiamas jos pavadinimas – atitinkamai „Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelė“ arba „Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo nuolat gyventi šalyje kortelė“. Valstybės narės gali naudoti standartizuotą kodą – atitinkamai „Art 10 DIR 2004/38/EC“ arba „Art 20 DIR 2004/38/EC“.
- (3) Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, gali įrašyti naudoti nacionaliniu lygmeniu skirtų duomenų. Įrašydamos ir laikydamos šiuos duomenis valstybės narės laikosi tų pačių reikalavimų, kurie nustatyti Tarybos reglamento (EB) Nr. 1030/2002 su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954, 4 straipsnio 2 pastraipoje.

8 straipsnis

Esamų leidimo gyventi šalyje kortelių naudojimo laipsniškas nutraukimas

- (1) Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, kurių forma neatitinka leidimų apsigyventi formos, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, [*šio reglamento įsigaliojimo dieną*] padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 380/2008, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba per [*dvejus metus nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos*], priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau.
- (2) Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, kurių forma atitinka leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą, nustatytą Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 380/2008, tačiau neatitinka formos, nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, [*šio reglamento įsigaliojimo dieną*] padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba per [*penkerius metus nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos*], priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau.

V SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

9 straipsnis

Kontaktinis punktas

- (1) Kiekviena valstybė narė paskiria vieną instituciją šio reglamento įgyvendinimo kontaktiniu punktu. Šios institucijos pavadinimą ji praneša Komisijai ir kitoms

valstybėms narėms. Jei valstybė narė pakeičia savo paskirtąją instituciją, ji atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

- (2) Valstybės narės užtikrina, kad kontaktiniai punktai būtų informuojami apie esamas susijusias Sąjungos lygmens informacijos ir pagalbos tarnybas, kaip antai „Jūsų Europa“, SOLVIT, EURES, Direktyvos 2014/54/ES 4 straipsnyje numatytas įstaigas, Europos įmonių tinklą ir kontaktinius centrus, ir būtų pajėgūs bendradarbiauti su šiomis tarnybomis.

10 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

- (1) Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2016/679 taikymui, asmenys, kuriems išduodama tapatybės kortelė arba teisę gyventi šalyje patvirtinantis dokumentas, turi teisę patikrinti šiuose dokumentuose įrašytus asmens duomenis ir prireikus prašyti, kad jie būtų ištaisyti ar panaikinti.
- (2) Mašininio nuskaitymo forma pateikiama informacija gali būti įrašoma į tapatybės kortelę arba teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą tik pagal šį reglamentą arba šiuos dokumentus išduodančios valstybės narės nacionalinės teisės aktus.
- (3) Biometriniai duomenys, surinkti ir laikomi tapatybės kortelių bei teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenoje, naudojami tik pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę siekiant patikrinti:
 - (a) tapatybės kortelės arba teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento autentiškumą;
 - (b) turėtojo tapatybę pagal tiesiogiai prieinamas palyginamas savybes, kai pagal teisės aktus reikalaujama pateikti tapatybės kortelę arba teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą.

11 straipsnis

Stebėseną

Ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisija parengia išsamią šio reglamento rezultatų ir poveikio stebėsenos programą.

Stebėsenos programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės duomenims ir kitiems įrodymams rinkti bei analizuoti.

Valstybės narės pateikia Komisijai stebėsenai vykdyti reikalingus duomenis ir kitus įrodymus.

12 straipsnis

Ataskaitų teikimas ir vertinimas

- (1) Praėjus ketveriems metams nuo reglamento taikymo pradžios dienos Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šio reglamento įgyvendinimo ataskaitą.
- (2) Ne anksčiau kaip praėjus šešeriems metams nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą apie pagrindinius nustatytus faktus. Vertinimas atliekamas vadovaujantis Komisijos geresnio reglamentavimo gairėmis.
- (3) Valstybės narės teikia Komisijai informaciją, kuri būtina ataskaitoms parengti.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas praėjus 12 mėnesių nuo įsigaliojimo.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas